

Chương 16

NỀN CHÙA ĐỘI SƠN VÀ CHÙA BÀ ĐANH

Leonidas tiến hành lập chương trình khảo sát nền đất hai ngôi chùa: Chùa Đội Sơn và Chùa Bà Đanh.

Đây là công việc bình thường của một dự án quy hoạch phục hồi môi trường cảnh quan, sinh thái sông Châu, đoạn từ Chùa Bà Đanh đến Chùa Đội Sơn, Hà Nam, một dự án được cho kết nối nhiều di tích lịch sử, tạo thành “*Tour du lịch non nước hữu tình*” giữa đường bộ và đường thủy, thu hút du khách trong và ngoài nước.

Leonidas dành thời gian đọc kỹ tài liệu và lên lịch trình cụ thể cho việc khảo sát hai ngôi chùa. Dự kiến khảo sát mỗi chùa một ngày. Thời gian còn lại dành cho việc phân tích đánh giá.

Công việc đơn giản hơn nhiều so với khảo sát tại Chùa Một Cột, chỉ cần tránh ngày lễ, rằm và mùng một theo Âm lịch.

Sau đó, Leonidas gửi thư về Pháp xin ý kiến. Tập đoàn trả lời rằng hoàn toàn đồng ý với chương trình mà Leonidas đề xuất.

*

* *

Leonidas đi khảo sát cùng một kỹ sư Việt Nam, ngành Địa chất. Cậu kỹ sư trạc 27 tuổi, tên là Sơn, đã làm cho công ty tư vấn của Tập đoàn được hơn 2 năm, nên nói tiếng Pháp khá trôi chảy. Kỹ sư Sơn quê tại huyện Bình Lục, một huyện nông nghiệp còn nghèo của tỉnh Hà Nam.

Hai người đi xe của công ty từ Hà Nội, do kỹ sư Sơn lái. Đến Đội Sơn vào khoảng 8 giờ sáng.

Leonidas nói với kỹ sư Sơn là cần lên đây để quan sát toàn bộ tuyến sông Châu chảy phía dưới chân núi, cơ sở cho việc lập

phương án quy hoạch môi trường kiến trúc cảnh quan của sông. Kỹ sư Sơn quá quen với địa điểm này nên không còn hào hứng, chủ yếu đi theo để giải quyết những vấn đề nảy sinh liên quan đến địa phương.

Đội Sơn nằm cạnh ngã ba sông Châu, là một dải núi đất, nhô lên giữa một vùng đồng bằng rộng lớn, thống trị đường chân trời, gồm hai gò núi tại phía Bắc và phía Nam, nối với nhau bằng một gò núi hẹp. Chùa Đội Sơn nằm trên gò phía Bắc.

Buổi sáng, theo chương trình, Leonidas quét gò núi phía Bắc, buổi chiều quét gò núi phía Nam.

Chùa Đội Sơn khá nổi tiếng, nên có nhiều khách thăm, kể cả khách nước ngoài. Cả hai vừa đi vừa tránh các đoàn khách lên và xuống núi.

Leonidas khoác túi xách, bên trong có máy quét nhỏ. Đi đến đâu quét đến đó.

Từ cổng chính, Leonidas và kỹ sư Sơn theo đường lớn đi lên gò phía Bắc. Leonidas dừng tại bậc nền thứ hai, quét cẩn thận hố thám sát, nơi đặt tháp Sùng Thiện Diên Linh. Sau đó đi lên đỉnh gò, đến Chùa Đội Sơn. Tiếp đó đi theo một tuyến đường hẻm xuống chân núi. Như vậy là quét được toàn bộ mặt cắt ngang gò phía Bắc.

Khi xuống chân núi phía Bắc, cũng vừa 12 giờ. Cả hai tìm vào một quán để ăn trưa. Sau khi ăn xong, hai người ngồi vào bàn uống nước nghỉ ngơi một chút.

Kỹ sư Sơn khen Leonidas có sức khỏe dẻo dai, đi bộ leo núi như vậy mà không thấy mỏi.

Bất chợt, Leonidas ra câu hỏi:

- Bạn có tin vào truyền thuyết kho báu Việt Nam không?

Kỹ sư Sơn cười và nói rằng:

- Tôi tin nhiều thứ, nhưng truyền thuyết kho báu của người Việt thì thật sự không quan tâm lắm. Mặc dù cũng đã nghe và đọc ở đâu đó.

Ở Việt Nam hiện nay, nhiều người trẻ không tin vào truyền thuyết của tiền nhân, không tin vào chủ thuyết của nhà lãnh đạo và không tin vào việc lớn của cộng đồng, mà họ hướng vào những việc cụ thể, gắn với của cải vật chất cá nhân hiện có và dự kiến của họ. Người nào biết việc của người đó. Nhiều lao động trẻ, mặc dù đã đi làm, song không đủ tiền sinh sống, đành phải chọn cách đánh số xổ, chơi chứng khoán, buôn đất... Nếu có kho báu thực, cũng không phải là cơ hội dành cho họ.

- Bạn có tin vào hệ thống các đường hầm bên trong lòng núi dẫn đến kho báu không?

- Người Việt chủ yếu xây dựng trên mặt đất, ít quan tâm đến việc đào vào trong lòng núi. Trong lịch sử xây dựng Việt Nam, ít có ví dụ về việc xây dựng những hệ thống đường hầm chứa kho báu. Mà Việt Nam là một nước nghèo, làm gì có của báu để cất giữ mà xây dựng những đường hầm cho tốn kém.

Kỹ sư Sơn cười vui và nói tiếp:

- Tôi lúc nào cũng cần tiền. Nếu ông biết chỗ nào có kho báu, khi đi đào cho tôi theo với.

Điều kỹ sư Sơn nói là thật. Với mức lương 15 triệu đồng mỗi tháng, khá cao so với lương của nhiều kỹ sư mới ra trường, song gần như anh chẳng dành dụm được đồng nào. Hàng tháng, Sơn gửi về cho cha mẹ 3 triệu đồng để bổ sung thu nhập của một gia đình nông dân với hy vọng đừng có ốm đau. Sơn còn một cô em gái đang học đại học, tháng nào cũng phải hỗ trợ 2 triệu đồng. 5 triệu đồng để trả tiền thuê nhà và tiền ăn hàng tháng. Mỗi tháng tiết kiệm được 5 triệu đồng. Một năm được 60 triệu đồng. Không biết đến bao giờ mới mua được một căn hộ

dạng nhà ở xã hội với giá phải chăng. Tiền tiết kiệm trong hai năm vừa qua đủ mua được một cái xe máy, máy tính và một số trang thiết bị gia đình. Trong tài khoản tiết kiệm chỉ là con số triệu đồng. Sơn cũng có bạn gái, song chẳng biết đến bao giờ sẽ lập gia đình. Vì bạn gái cũng có tình trạng tài chính tương tự. Lấy nhau xong, lấy đâu ra điều kiện để chăm sóc con cái. Nước còn nghèo, thì mình đành nghèo vậy và không biết cảnh nghèo này còn kéo dài bao năm nữa. Cũng chẳng biết gửi hy vọng vào chỗ nào. Điều an ủi là: Nhiều người còn vất vả hơn mình. Đến đâu hay đến đó vậy.

Sơn cũng biết, nguồn lực của quốc gia là tài nguyên và con người. Với con người là thời gian rảnh. Thời gian rảnh của Sơn hiện nay dùng để củng cố tiếng Pháp, ngoài việc lên mạng xã hội trao đổi những thông tin đòi thường với nhau. Củng cố tiếng Pháp để sau này có điều kiện ra nước ngoài học thạc sĩ, có kiến thức để xin vào làm việc tại doanh nghiệp nước ngoài với thu nhập cao hơn.

Sau khi ăn trưa và nghỉ đôi chút, khoảng 13 giờ 30 phút, Leonidas và kỹ sư Sơn đi tới gò núi phía Nam. Khách du lịch không đi về phía này.

Từ cổng chính, cả hai men theo đường lớn đi lên gò phía Bắc. Đến lưng chừng gò, hai người không đi tiếp lên phía Bắc mà rẽ ngoặt sang bên và đi dọc theo sườn núi phía Nam. Tuyến đường trên gò núi phía Nam là tuyến đường đi bộ hẹp. Mất hơn một tiếng cả hai mới tới đỉnh của gò núi phía Nam. Trên đỉnh cũng có một vài tòa nhà, song bị rào kín không được phép vào, không rõ đây là loại công trình nào, chắc chắn không phải chùa mà có thể chỉ là một công trình dạng đền, miếu nào đó.

Từ đây, hai người lại đi theo đường mòn xuống chân núi phía Nam. Với Leonidas, như vậy cũng quét được toàn bộ mặt cắt ngang của gò núi phía Nam rồi.

Mãi đến 16 giờ chiều, công việc mới xong. Trên đường về, Leonidas muốn kỹ sư Sơn đưa ra khu ruộng phía Đông của Đồi Sơn, giáp với sông Châu. Từ chân núi Đồi đến mép sông Châu khoảng 600 m. Đây là nơi mà Leonidas cho rằng rất thích hợp để làm một trung tâm thương mại, du lịch kết hợp với bến thuyền.

*

* *

Kỹ sư Sơn muốn nhân dịp này cùng Leonidas rẽ về thăm gia đình tại huyện Bình Lục, Hà Nam. Bình Lục là một huyện nằm ở phía Đông nam tỉnh Hà Nam, cách thành phố Phủ Lý 21 km và cách trung tâm Hà Nội khoảng 81 km. Từ Chùa Đồi Sơn đến đây chỉ khoảng 11 km. Trên địa bàn huyện Bình Lục có một số sông đều là nhánh của sông Châu và sông Đáy. Quê của Sơn thuộc xã Ngọc Lũ, là nơi tìm thấy Trống đồng Ngọc Lũ vào năm 1901. Đây là di vật khảo cổ có giá trị và nguyên vẹn của nền văn hóa Đông Sơn. Sau này tại Ngọc Lũ còn phát hiện thêm một số trống đồng nữa.

Từ chùa Đồi Sơn đến xã Ngọc Lũ, đi xe mất khoảng 20 phút.

Nhà của Sơn nằm giữa xã Ngọc Lũ. Ngôi nhà xây dựng theo kiểu truyền thống ba gian, hai chái. Gian chính giữa là gian thờ, hai bên là gian ở và kho. Nhà bếp và chuồng trại tại phía sau. Phía trước là một sân rộng lát gạch. Ngôi nhà thật nhỏ bé. Leonidas đi đến đâu cũng phải quan sát cẩn thận vì có thể va đầu vào.

Bố và mẹ Sơn đều là nông dân. Thu nhập của gia đình rất thấp vì chỉ trông chờ vào sản xuất nông nghiệp. Với giá trị sản lượng nông nghiệp bình quân khoảng 1000 USD/ha/năm và quy mô đất nông nghiệp vào khoảng 0,285 ha/người, thu nhập của người nông dân khoảng 475 USD/người/năm (với 60% dân số thuộc khu vực nông thôn), tương đương với 1,3 USD/ngày, thấp

hơn cả mức rất nghèo theo tiêu chí của Ngân hàng Thế giới (WB) là 1,9 USD/ngày.

Thanh niên trong làng không thể sống với mức thu nhập khoảng 0,9 triệu đồng/tháng nên phần lớn rời khỏi làng đi nơi khác lập nghiệp hoặc đi làm trong các khu công nghiệp.

Dân trong xã chỉ hy vọng có một dự án nào đó xây dựng tại đây để được đền bù, có tiền chi trả trong cuộc sống.

Những ngôi nhà khang trang trong làng đều do những người đi xuất khẩu lao động từ nước ngoài có tiền gửi về. Còn lao động trong các khu công nghiệp, hoặc đi lao động dịch vụ tại Hà Nội cũng chỉ có mức lương vừa đủ sống.

Khi thấy Sơn về, bố và mẹ Sơn rất vui. Song khi nhìn thấy Leonidas thì bố Sơn e ngại. Sơn phải giải thích rằng đây chỉ là đồng nghiệp chứ không phải là ông chủ. Sau này Sơn mới biết. Bố Sơn cho rằng, người dân Việt Nam nghèo vì suốt đời đi làm thuê, hết ông chủ nợ tới ông chủ kia. Ngày xưa đã vậy, nay vẫn tiếp tục như vậy. Chẳng còn biết thế nào là tự do nữa.

Họ hàng cũng đến chào. Có một người thân mà lần nào về thăm nhà Sơn cũng đến hỏi thăm và có quà. Đó là bà chị ruột của bố Sơn. Chồng bà đi bộ đội và bị nhiễm chất độc da cam. Ông đã qua đời cách đây vài năm. Hai ông bà có một cô con gái, song vì nhiễm chất độc từ bố nên bị câm và liệt hai chân. Nhà bà đã rất nghèo lại còn khổ, mặc dù được hỗ trợ của chính quyền địa phương và họ hàng. Nhìn bà, ta mới thấu hiểu thế nào nước mắt và nỗi đau khổ của con người.

Khi chồng bà mất, bố Sơn chỉ sợ bà cùng con gái quỳn sinh. Song bà nói: Bác sĩ bảo con gái bà chỉ sống được hai năm nữa. Bà phải sống để lo vện toàn cho cháu. Bà còn bảo: Không cần phải ai thương xót. Đến thấp hương cho chồng, con mà còn phải nhờ họ hàng thì còn nói làm gì. Bố Sơn còn nhắc, từ bà ta cũng học được một điều: Trong đời người không có chỗ cho sự tuyệt

vọng. Hôm nay Sơn không có quà, chỉ dúi vào tay bà 500 ngàn đồng. Mắt bà róm nước mắt và mong Sơn luôn mạnh khỏe, chăm chỉ và giỏi giang.

Mẹ Sơn bắt một con gà làm mâm cơm mời khách. Bữa ăn chỉ có 4 người, bố mẹ Sơn, Sơn và Leonidas. Leonidas ăn rất ngon miệng, có thể vì quá đói.

Trong bữa ăn, bố Sơn nói về đô thị hóa, ngôn từ mà người ta nói mãi thành quen. Không phải chỉ ở thành thị mà ngay tại nông thôn. Trong xã hiện chỉ còn người già và trẻ con. Lớp thanh niên phần lớn ra thành phố làm ăn, ngày nghỉ, ngày lễ mới quay về làng. Người thì thường xuyên cảm thấy bản thân mình kém cỏi, không bằng dân thành phố và cho rằng mình thật vô dụng. Kẻ thì chỉ khoe về cách kiếm tiền và thú vui liên quan đến bản thân họ, thậm chí với vẻ phồn phơ. Lớp trẻ gần như tảng lờ, khi những người lớn tuổi nói về sự chăm chỉ, kính trọng cha mẹ, tôn trọng việc học và kết nối cộng đồng.

Đình làng giờ đây chỉ dành cho người già. Người trẻ không bao giờ bén mảng đến. Trong xã, người già lo lắng rằng xã hội còn chưa ổn định, nói gì đến phát triển.

Tự dung, Sơn hỏi bố:

- Xã mình là nơi tìm được Trống đồng Ngọc Lũ. Bố có nghĩ vùng mình có tồn tại kho báu ?

- Có chứ con. Từ ngày bố còn trẻ, đã nghe các cụ trong làng truyền rằng: Dọc sông Châu là nơi chôn cất kho báu thời nhà Đinh, Tiền Lê và Lý. Tên sông Châu có nghĩa là: "*Dòng sông Châu báu*". Tại đây, các cụ ai cũng thuộc câu chuyện về vua Lê Hoàn đi cày ruộng trong lễ hội "*Tịch Điền*" đã bắt được một hũ vàng và một hũ bạc. Vua đặt tên ruộng là ruộng Kim, ruộng Bạc và cũng từ đó mà đặt tên cho hai con gái là Phất Kim và Phất Ngân. Nhô lên giữa đồng bằng là núi Đọi, trên đó có chùa Đọi Sơn. Các cụ đều tin rằng, trong lòng núi là kho báu của vua.

Người Tàu, thời nhà Minh, khi cướp nước ta, nhiều lần cho quân đến đào bới mà không tìm được gì. Họ có thể đoán định được địa điểm, song động vào được lại là một câu chuyện khác. Bới kho báu đều do các vị thánh thần người Việt cai quản.

Bố Sơn dừng lại và nói tiếp:

- Thanh niên bây giờ chẳng còn ai tin vào những truyền thuyết văn hóa đó nữa.

Sơn dịch cho Leonidas những điều bố Sơn vừa nói về các vị thần linh cai quản kho báu. Leonidas cũng đồng ý. Những kho báu của người Hy Lạp cũng đều do thánh thần cai quản.

Sơn vừa ăn vừa nghĩ: Tại sao ngày xưa tiền nhân làm ra được nhiều của cải để có thể tích trữ và tạo thành sức mạnh quốc gia, còn ta nay lại không thể? Kể cả những người có học như mình. Ta lúc nào cũng lân cận cảnh nghèo đói, nhờ vả cả vào những quốc gia với dân số có khi chỉ bằng 1/10 nước mình. Việt Nam có gần 100 triệu dân với khoảng 50 triệu lao động. Theo tính toán, một doanh nghiệp Việt có trung bình từ 27 - 30 lao động, như vậy, phải cần tới 1,5 triệu doanh nghiệp. Song ta mãi cũng chỉ đạt được 0,8 triệu doanh nghiệp, thiếu gần một nửa. Tại sao ta lại chỉ tập trung đào tạo lao động để đi xin việc làm, trong khi không có đủ doanh nghiệp để tiếp nhận và lúc nào cũng mong các ông chủ người nước ngoài đến đầu tư và tuyển dụng lao động? Tại sao ta không đào tạo để người trẻ có thể khởi nghiệp tạo việc làm cho mình và cho người khác? Bản thân mình còn có cách nào khác không, để có thể kiếm thêm tiền hỗ trợ gia đình, người thân và để an cư, lạc nghiệp trong tương lai?

*

* *

21 giờ tối hai người mới về đến Hà Nội.

Leonidas mất hai ngày ngồi sử dụng phần mềm chạy phân tích dữ liệu, cuối cùng cũng có thể đưa ra được kết luận:

"1) Đã hoàn thành việc khảo sát Chùa Đọi Sơn. Sơ bộ đánh giá:

Đọi Sơn là dải núi đất, gồm hai ngọn núi, tại phía Bắc và phía Nam, nối với nhau bằng gò núi hẹp. Hình dáng như chiếc điện thoại để bàn.

Chùa đặt trên ngọn núi phía Bắc, cao so với nền ruộng xung quanh khoảng 73 m.

Trong lòng núi có nhiều khoảng trống là những đường hầm hẹp, rộng 1,5 m cao 1,6 m. Mỗi đoạn hầm có cửa riêng, được chặn bởi phiến đá hình tròn, đường kính 1,5 m đến 1,6 m. Phát hiện 3 tầng đường hầm, nối thông với nhau tại một số điểm. Tầng hầm thứ nhất sâu cách mặt đất đỉnh núi khoảng 10 m, dưới móng của các tòa nhà. Tầng hầm thứ hai sâu cách mặt đất khoảng 25 m. Tầng hầm thứ ba sâu cách mặt đất khoảng 40 m.

Mật độ đường hầm tại ngọn núi phía Nam cao hơn so với ngọn núi phía Bắc. Đường hầm có một số không gian mở rộng, song không phải là nơi để kho báu. Có 2 giếng cấp nước cho Chùa Đọi Sơn, kết hợp là ống thông gió.

Cách đây hồ thám sát, nơi đặt tháp Sùng Thiện Diên Linh, khoảng 5 m là điểm giao của ba tầng đường hầm. Vị trí tháp là một trong hai cửa xuống đường hầm.

Do máy chỉ quét được sâu 50 m, nên không xác định được các tầng đường hầm ở độ sâu lớn hơn và vị trí có thể của kho báu.

Xét về quan điểm kho báu, khu vực núi Đọi Sơn chỉ có hai lối ra vào chính ở hướng Đông và Nam tại lưng chừng núi. Còn lại là một hệ thống mê cung các đường hầm hẹp, dài đến hàng km với vô vàn nhánh cụt. Thay vì các bẫy cát, bẫy nước, tại kho báu Đọi Sơn là bẫy các đường cụt và cửa đá. Nếu không có sơ đồ chỉ dẫn thì có vào với cả trăm người, mang theo lương thực nhiều ngày cũng không thể ra khỏi.

Đây là một hệ thống ngầm rất phức tạp, phải mất nhiều năm, nhiều đời mới làm được.

2) *Phương án khai thác: Tiếp cận thuận lợi nhất là tạo lập một dự án, ví dụ như trung tâm thương mại, du lịch kết hợp với bến thuyền tại chân núi Đọi Sơn, cạnh sông Châu. Từ phần ngầm của dự án, xây dựng đường hầm kết nối với các tầng đường hầm trong lòng núi dẫn tới vị trí có khả năng đặt kho báu. Nhờ đã có khảo sát từ trước, nên có thể khắc chế được các bãi đường cụt và bãi đá”.*

Leonidas chuyển thư và dữ liệu về bên Pháp.

Hôm sau, Leonidas nhận được thư trả lời:

“Đã nhận được toàn bộ thông tin. Một tháng nữa sẽ nhận được máy quét với độ sâu khoảng 80 m. Sớm tiến hành khảo sát địa điểm thứ hai”.

*

* * *

Leonidas và kỹ sư Sơn đến khảo sát địa điểm Chùa Bà Đanh cạnh sông Đáy, cách buổi khảo sát địa điểm Chùa Đọi Sơn đúng một tuần.

Đêm hôm qua, Leonidas có một giấc mơ kỳ lạ. Leonidas như đang bay lượn trên bầu trời của thành phố Istanbul. Song không phải thời hiện đại mà vào thời xa xưa, khi thành phố có tên là Constantinopolis, kinh đô của Đế chế Byzantine hay Đế chế Đông La Mã của người Hy Lạp. Phía dưới mặt đất là các bức tường thành kéo dài liên tục bao quanh những khu dân cư và các nhà thờ Chính thống giáo phương Đông với những mái vòm to lớn, song không có các tháp cầu nguyện thanh mảnh nhô cao. Bỗng nhiên các bức tường thành chuyển động, biến thành một con rồng lớn khổng lồ màu đỏ, cất mình bay lên không trung, hướng về một con rồng khổng lồ khác, màu xanh, xuất hiện từ đường chân trời. Hai con rồng phun lửa và lao vào nhau làm bầu trời tối sầm, giông bão nổi lên. Sau đó, con rồng màu xanh chiến thắng. Con rồng màu đỏ đứt ra làm nhiều đoạn

roi xuống đất, biến trở lại thành các đoạn tường thành ngắt quãng, sứt mẻ. Leonidas tỉnh dậy và càng thêm củng cố quyết tâm về việc tạo ra một khoảng tiền gửi vào quỹ từ thiện cho Dự án phục dựng di sản của người Hy Lạp tại Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ.

Leonidas đi xe của công ty, do kỹ sư Sơn lái, từ Hà Nội đến Hà Nam vào khoảng 8 giờ sáng. Sau khi ăn sáng tại trung tâm thành phố Phủ Lý, cả hai lên xe tới Chùa Bà Đanh bên bờ sông Đáy.

Gửi xe ở bãi xe phía ngoài, cả hai theo đường bê tông vào chùa. Như mọi khi, Chùa Bà Đanh vắng khách.

Leonidas và kỹ sư Sơn vào thăm Chùa Bà Đanh. Lần lượt tại các ban thờ, Sơn lấy hương thắp, cầu xin Thần, Phật phù trợ cho công việc ổn định và có thêm thu nhập.

Leonidas đứng phía sau kỹ sư Sơn, chủ yếu quan sát về thành kính của một thanh niên tri thức trước ban thờ với vô số các tượng thờ. Ban thờ của người Việt cũng có nhiều vị thánh thần như của người Hy Lạp. Song các vị thần gần gũi với người thường hơn, kể từ hình dáng lẫn trang phục, không quyền uy như các vị thần Hy Lạp.

Leonidas cũng đọc tài liệu về ngôi chùa đặc biệt này, là một ngôi chùa thể hiện sự giao thoa giữa tôn giáo bản địa thờ Mẫu và tôn giáo ngoại nhập là Đạo Phật. Chùa thờ Thần Mưa (Pháp Vũ) và tên chùa được lấy theo tên làng Đanh Xá. Chùa còn nổi tiếng vì sự linh thiêng, những kẻ trần tục không dám bén mảng.

Cả hai ra ra sân trước chùa, xuống hàng bậc đến tận mép nước sông Đáy.

Leonidas nhìn Chùa Bà Đanh và dãy núi Ba Sao bên kia sông. Leonidas vẫy gọi kỹ sư Sơn đến gần, chỉ ngón núi bên kia sông và hỏi:

- Là một chuyên gia về địa chất, tôi cũng đọc sơ qua về thuật Phong Thủy của người phương Đông. Thường thì công trình

tựa lưng vào núi, quay mặt ra phía sông. Chùa Ba Đanh gần như ba mặt là sông, tức là hướng về đâu cũng được, song lại hướng vào chính gò núi phía Tây nam.

- Đúng là rất hiếm thấy ở miền Bắc Việt Nam, cũng có thể đây là một nguyên nhân dẫn tới việc người ta không muốn đến một nơi có cách bố trí không quen thuộc. Cứ nhìn dãy núi như đâm vào mặt mình thì cũng thấy chướng.

Kỹ sư Sơn trả lời và nói tiếp:

- Nhưng mà tôi không phải là kiến trúc sư, nên không am hiểu về việc này. Nếu ông muốn biết rõ hơn, tôi sẽ giới thiệu một kiến trúc sư để họ giải thích.

- Rất cảm ơn.

Leonidas nói với kỹ sư Sơn:

- Bạn chò ở đây. Tôi đi bộ sang bên kia sông Đáy, đối diện với chùa ngắm một chút rồi quay lại.

- Tôi chò ở đây!. Sơn nói.

Leonidas rời chùa Bà Đanh, ra đường cái, đi ngược lại phía cầu treo bắc qua sông Đáy, sang bờ bên kia. Anh quét lòng sông Đáy và đoạn bờ sông đối diện với chùa. Leonidas còn cẩn thận trèo lên mỏm núi đá tại dãy núi Ba Sao mà chùa hướng vào và đi bộ quan sát cả hai thung lũng nằm tại Tây bắc và Đông nam của mỏm núi.

Khoảng một tiếng sau, công việc kết thúc. Leonidas đi bộ quay lại sân trước Chùa Bà Đanh.

Kỹ sư Sơn đứng chò và vẫn đang nói chuyện qua điện thoại với bạn bè. Sơn đang muốn bàn và thuyết phục họ về việc cùng khởi nghiệp hay khởi sự doanh nghiệp. Sơn nêu một số ý tưởng và muốn sớm có ngày gặp để cùng bàn bạc. Không thể kéo dài hơn nữa việc làm thuê, cho dù là làm thuê cho chủ người nước ngoài.

Leonidas nói:

- Ta ra phía ngoài để xem núi Ngọc.

Đến nơi, kỹ sư Sơn đứng lại trên đường chính vào chùa, còn Leonidas theo đường mòn xăm xăm đi tới núi Ngọc. Leonidas đi vòng quanh ngọn núi. Không biết nghĩ thế nào lại rời đường mòn, vén cây đi sát vào chân núi.

Sơn đang mải trò chuyện, khi nhìn thấy đã không thể kịp can ngăn, vừa chạy tới vừa kêu to một cách hoảng loạn:

- Dừng lại. Rắn!

Sơn đã quá muộn.

Bỗng Leonidas bước hụt chân, do dẫm vào một hốc đá, bị lá vụn che phủ. Leonidas chợt thấy cổ chân trái nhói một cái. Trong đầu chỉ chợt thoáng qua một ý nghĩ: Rắn cắn và vội chạy ngược trở lại đường vào chùa, vội tay gọi trợ giúp.

Sơn chạy tới, đỡ Leonidas ngồi dựa vào bức tường và nói với vẻ hối hận:

- Bị rắn cắn rồi. Tôi chưa kịp dặn ông. Đây là thiên đường của rắn, đủ loại, từ rắn hổ mang đến rắn cạp nong, cạp nia.

Sơn dặn Leonidas đừng hốt hoảng khiến tim đập mạnh và nọc độc lan ra nhanh hơn. Sơn gọi điện thoại đến bệnh viện tỉnh nhờ trợ giúp.

Chỉ 5 phút sau khi bị cắn, chân Leonidas đã sưng nề nhanh. Leonidas rên khẽ, vì chưa bao giờ thấy đau nhức như vậy và bắt đầu cảm thấy chóng mặt. Động tác mà Leonidas còn ý thức được, là chấp tay cầu xin đức Chúa trời sự an lành, và tiếp đó là tay phải đưa lên túi áo ngực, lần tìm mẫu gấp “*Mũ ông Công*”, cầu xin ngài phù hộ.

Rất may cho Leonidas, Chùa Bà Đanh chỉ cách Bệnh viện Đa khoa tỉnh Hà Nam, theo đường chim bay 7 km, nên chỉ khoảng 20 phút sau xe cấp cứu đã đến. Tới bệnh viện, Leonidas tụt

huyết áp và ngất đi. Sau khi chẩn đoán, các bác sĩ kết luận rằng: Do đến bệnh viện kịp thời nên không nguy hiểm đến tính mạng.

Một ngày sau Leonidas mới tỉnh táo lại và nhớ lại các sự việc đã xảy ra.

Mọi người trong Công ty tư vấn Quy hoạch và Kiến trúc cũng đi xe từ Hà Nội vào thăm Leonidas. Trong buổi thăm người bệnh, một cô còn nói vui với đồng nghiệp:

- Giờ mọi người mới biết rõ tại sao lại vắng như Chùa Bà Đanh nhé. Nếu hôm nay Leonidas đi một mình, hoặc đi với một người không biết gì về rắn cắn, thì chắc là lên trời rồi. Đường quang không đi, lại chui vào bụi rậm. Không biết có cười cợt, nói câu nào bất kính không? Chắc các cụ thấy người nước ngoài nên còn tha.

Leonidas trầm nghĩ, mình phải cẩn thận hơn mới được.

Cầm Tú cũng đi xe xuống, vào bệnh viện thăm Leonidas. Cô nói với vẻ biết ơn:

- May mà có người đưa đến bệnh viện kịp thời. Em lo quá. Em đã đến nhà một thầy tướng nổi tiếng ở tận Sóc Sơn để xem cho anh một quẻ. Ông thầy nói rằng: Người này đang gặp nạn lớn vì động đến đền, chùa. Thoát được là may mắn. Em đã đặt một lễ lớn để ông cầu xin thánh thần phù hộ, giảm nhẹ tai ương.

Cầm Tú nhìn xuống chân Leonidas, tại chỗ rắn cắn. Trong đầu chợt nghĩ: Cũng tại chân trái. Tay trái đã có biểu tượng đường tròn và ký tự chữ. Còn chân trái thì nay có một vòng tròn thâm đỏ, giữa là hai chấm đen sì vết răng rắn cắn. Không đời nào mình vẽ lại cái biểu tượng này vào chân phải của mình.

Một tuần sau Leonidas ra viện.

Tại Hà Nội, Leonidas mở máy tính, tải dữ liệu từ máy quét, phân tích và viết kết quả:

"1) Đã hoàn thành việc khảo sát Chùa Bà Đanh. Sơ bộ đánh giá:

Chùa Bà Đanh nằm trên một gò núi, thuộc dải núi đá của dãy núi Ba Sao, chạy chéo từ phía Nam ra phía Bắc. Gò được hình thành bởi sông Đáy cắt qua dải núi.

Nền chùa nằm trên các tháp đá được lấp đầy bằng đất và bùn. Không có gì đặc biệt.

Điểm đặc biệt là núi Ngọc cạnh chùa. Đây là một tháp đá cao 18 m, còn sót lại trong quá trình phong hóa. Phía dưới núi Ngọc có nhiều hang động. Từ đây có một hang ngầm chạy dưới lòng sông Đáy, cách đáy sông khoảng 10 m, nối sang các hang ngầm tại dải núi đá bên kia sông. Đoạn hang nằm phía dưới sông Đáy một phần đầy nước.

Dải núi đá thuộc dãy Ba Sao bên kia sông cũng có rất nhiều hang động ngầm với cao độ nền hang thấp hơn nền sông Đáy khoảng 10 - 30 m. Không phát hiện được bất cứ một cửa ra vào nào từ phía trên.

Xét về quan điểm kho báu, khu vực hang núi đá đôi diện Chùa Bà Đanh, thuộc dãy núi Ba Sao, là địa điểm rất thích hợp để đặt kho báu. Kho báu này chỉ có một cửa ra vào duy nhất, chính là hang ngầm từ núi Ngọc của Chùa Bà Đanh. Chùa Bà Đanh là ngôi chùa canh giữ kho báu. Kho báu Ba Sao - Chùa Bà Đanh hầu như không thể tiếp cận, bởi bão nước và bão động vật gây nguy hiểm cho con người. Tại đây là bão rắn độc.

Với hiểu biết thời bấy giờ, người Việt tìm được địa điểm và tạo nên được quần thể kho báu Ba Sao - Chùa Bà Đanh, là một kỳ tích.

2) Phương án khai thác: Tiếp cận thuận lợi nhất là tạo lập dự án tại thung lũng hai bên khu vực hang đá đôi diện Chùa Bà Đanh qua bên kia sông Đáy. Từ phần ngầm của dự án, đào đường hầm thông xuống các hang ngầm phía dưới, không phải đi qua hang ngầm từ núi Ngọc chạy dưới lòng sông Đáy. Với phương án này có thể tránh được bão nước và bão rắn độc.

3) Chú ý: Dù có được hình dung rõ bởi công nghệ khảo sát hiện đại, song kho báu tại Chùa Bà Đanh, cũng như tại Chùa Một Cột và

Chùa Đọi Sơn rất khó khai thác. Không phải bởi bẫy nước, bẫy đường cắt, bẫy đá hoặc bẫy rắn độc, mà còn có một trở ngại dường như không thể vượt qua: Canh gác 3 kho báu này là các vị thần của người Việt. Việc động chạm tới những vị thần này đều trả giá bằng mạng sống. Phải cân nhắc thật kỹ, trước khi mạo phạm.

Nếu có thể, gửi bổ sung một máy ghi âm thanh đặc biệt, để ghi lại các tiếng động bất thường trong đường hầm. Hiện có nhiều quan điểm cho rằng, từ những chuỗi tiếng động phản hồi mang tính quy luật có thể xác định được các thông điệp mà người xưa gửi tới, chứ không hẳn chỉ là các ký tự và hình vẽ”.

Leonidas chuyển thư và dữ liệu về bên Pháp.

Hôm sau, Leonidas nhận được thư trả lời:

“Đã nhận được các thông tin rất giá trị. Chúng tôi chi trả viện phí trong thời gian điều trị khẩn cấp. Khi nhận được máy quét mới và máy ghi âm thanh, tiếp tục khảo sát sâu mỏm núi đôi diện.

Sẽ cân nhắc kỹ cảnh báo về các vị thần canh giữ kho báu.

Song, điều cảnh báo môi nguy hiểm nhất hiện nay lại đến từ phía người Trung Quốc, những người cũng đang tìm kiếm kho báu. Sớm quay trở về Pháp để được hướng dẫn về an ninh”.

Leonidas nhận thư, ngạc nhiên về việc mình có nói gì về chuyện bị rắn cắn đầu mà họ lại biết cả. Chắc trong Công ty tư vấn có người nói với họ.

Leonidas nghĩ về những điều mà cô đồng nghiệp nói về sự bất kính và việc bị thần linh trừng phạt, cũng như điều Cẩm Tú kể về lời của ông thầy tướng. Trước đây mới biết âm thực Việt, âm nhạc Việt, còn bây giờ mới biết thêm về con người, văn hóa và thần linh Việt. Việc khảo sát của mình có thể làm các ngài không hài lòng.

Khi biết chuyện khảo sát động chạm đến thần linh này, Cẩm Tú có tha thứ cho mình không? Chắc là không bao giờ. Mình rất

cần tiền cho quỹ thực hiện Dự án phục dựng di sản của người Hy Lạp tại Istanbul, Thổ Nhĩ Kỳ. Phải thực hiện cho xong thỏa thuận để có tiền giai đoạn đầu đã, mọi thứ đành tính sau vậy. Nhưng tính gì thì tính, không thể đánh mất Cẩm Tú được.

Còn cảnh báo về người Trung Quốc, Leonidas cho rằng mình không phải là đối thủ của họ. Có lẽ mình sợ bị răn cấm hơn là sợ mấy vị người Tàu. Nếu bị răn cấm lần nữa, thì chỉ có chắc chết.

Chuẩn bị thu xếp mọi việc để quay về Pháp và phải báo tin ngay cho Cẩm Tú.